

שמות חל"ו שיחה א'

רש"י אינו מסתפק בפירוש הפשוט על "וירא משה", מפני שהיראה לא גרמה לשום מעשה וא"כ מדוע מספרת התורה ע"ז? ההוראה מהפירוש הפשוט: מפני שנתיירא ולא בטח בהקב"ה לכן הוצרך לברוח. וצ"ל "טראכט גוט וועט זיין גוט", כי בשכר העבודה דביטחון הוא ראוי לחסד ה'.

ברש"י (ב, יד): "וירא משה: כפשוטו, ומדרשו דאג לו על שראה בישראל רשעים דלטורים אמר מעתה שמא אין ראויים להיגאל".

וצריך להבין מדוע אין רש"י מסתפק בפירוש הפשוט? ויש לבאר שלפי פשוטו אינו מובן מדוע מספרת לנו התורה שמשה נתיירא, הרי היראה לא גרמה לשום מעשה - שלא ברח עד ש"וישמע פרעה"?

ויש לבאר לפי פשוטו מדוע מספרת לנו התורה על יראת משה. ויובן בהקדים המדרש "שני בנ"א הבטיחון הקב"ה ונתייראו הבחור שבאבות והבחור שבנביאים", והמפרשים חולקים האם זהו חיסרון או לא. וצריך להבין את השיטה שזהו חיסרון הרי לכאורה צריך לדאוג מפני ש"שמא גרם החטא"?

ויובן בהקדים ענין הביטחון - שאינו רק שיש לו מנוחת הנפש כי יודע שהכל בא מהקב"ה, אלא שבטח שהכל יהי טוב באופן דטוב הנראה והנגלה. אך לכאורה קשה מהי הוודאות שהקב"ה ייטב עימו הרי יתכן שאינו ראוי לזה? והביאור: על פי פתגם הצ"צ "טראכט גוט וועט זיין גוט" שע"י שבעומק ליבו סומך רק על הקב"ה בלבד, הנה בשכר עבודה זו הוא ראוי לחסד הקב"ה בטוב הנראה והנגלה.

וזהו הלימוד מהפירוש הפשוט ב"וירא משה" שמפני שנתיירא ולא בטח בהקב"ה (ועד שבא בדיבור "ויאמר אכן נודע הדבר") לכן הוצרך לברוח.

ומכאן הוראה כשאדם פוגע במניעות ועיכובים עליו לדעת שביטול המניעות ועיכובים תלוי בו, שאם יבטח בהקב"ה ויהיה במנוחה גמורה - "טראכט גוט וועט זיין גוט" - אזי יהיה טוב גם בטוב הנראה והנגלה. ועד"ז בנוגע להגאולה כדאיתא במדרש ש"כדאי הן לגאולה בשכר הקיווי".